C/2026/4649

23.9.2026

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Pripomienky podnikateľskej komunity a občianskej spoločnosti k revízii nariadenia (EÚ) č. 651/2014 o štátnej pomoci (všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách)

(stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(C/2026/4649)

Spravodajca: **Giuseppe GUERINI**

Poradca	Samuel CORNELLA (za spravodajcu)
Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	19. 2. 2026
Právny základ	článok 52 ods. 2 rokovacieho poriadku
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Prijaté v sekcii	19. 5. 2026
Prijaté na plenárnom zasadnutí	17. 6. 2026
Plenárne zasadnutie č.	606
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	215/0/4

1. Závery a odporúčania

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR (EHSV)

1.1. **víta** dlho očakávaný návrh Komisie na modernizáciu všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ktorý podporuje celkové ciele revízie, najmä zjednodušenie regulačného rámca, sprehľadnenie pravidiel týkajúcich sa výnimiek zo štátnej pomoci a ich prispôsobenie meniacim sa hospodárskym, sociálnym a technologickým podmienkam;

1.2. **sa domnieva**, že návrh vytvára primeranú rovnováhu medzi inováciami a kontinuitou. Hoci sa v revidovanom znení zavádza množstvo nových prvkov a aktualizácií politík, zachováva sa v ňom základná štruktúra a logika systému skupinových výnimiek, prostredníctvom ktorých Komisia v posledných rokoch schválila určité kategórie štátnej pomoci;

1.3. **oceňuje** schopnosť revidovaného rámca prispôsobiť sa novým politickým prioritám, všeobecným politickým cieľom, ako je hospodárska súťaž a vznikajúce spoločenské potreby, a súčasne zachovať právnu istotu;

1.4. osobitne **oceňuje** silný dôraz na zjednodušenie, keďže sa domnieva, že je v súlade so širšími cieľmi Komisie znížiť byrokraciu a náklady podnikov na dodržiavanie predpisov. V tejto súvislosti výbor víta rozsiahlejšie využívanie tzv. zjednodušeného vykazovania nákladov;

1.5. **konštatuje**, že hoci je revidované znenie zjednodušené, nariadenie je naďalej rozsiahle, zložité a technicky náročné. Z tohto dôvodu by Komisia a členské štáty mali primerane investovať do odbornej prípravy a budovania kapacít vnútroštátnych, regionálnych a miestnych správnych orgánov, a to najmä tých, ktoré sa venujú podpore podnikania len čiastočne;

1.6. **sa domnieva**, že rozšírenie všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách na odvetvie poľnohospodárstva je dôležitou inováciou. Výbor zároveň zdôrazňuje potrebu zabezpečiť primeranú koordináciu medzi všeobecným nariadením o skupinových výnimkách a osobitnými pravidlami podľa nariadenia o skupinových výnimkách v poľnohospodárstve;

1.7. **víta** dlho očakávané uznanie „sociálnych podnikov“ v revidovanom rámci ako mimoriadne pozitívny vývoj, ktorý je plne v súlade s akčným plánom Komisie pre sociálne hospodárstvo a odporúčaním správy Enrica Lettu. EHSV však konštatuje, že s cieľom maximalizovať potenciál tejto inovácie a zosúladiť ju s ostatnými iniciatívami Komisie by sa vo vymedzení pojmu „sociálny podnik“ malo použiť rovnaké znenie ako v akčnom pláne EÚ pre sociálne hospodárstvo, v ktorom sa vymedzujú požiadavky na identifikáciu „subjektov sociálneho hospodárstva“;

1.8. **poukazuje na to**, že začlenenie ustanovení na podporu sociálneho a cenovo dostupného bývania je vhodným krokom a je plne v súlade so súčasnými politickými prioritami EÚ v tejto oblasti. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súlad medzi týmito ustanoveniami a nedávnou prácou Komisie v oblasti sociálneho bývania v kontexte rozhodnutia (EÚ) 2025/2630 ([1]) zo 16. decembra 2025;

1.9. **sa domnieva**, že zvýšená podpora znevýhodnených pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách je cenným pokusom o dosiahnutie komplexnej a krehkej rovnováhy medzi podporou úplnej a bezpodmienečnej účasti týchto skupín na trhu práce na jednej strane a zabezpečením vhodných ochranných mechanizmov na strane druhej, pričom zároveň poukazuje na to, že príjemcovia štátnej pomoci podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách by mali dodržiavať kritériá sociálnej zodpovednosti a právne predpisy v oblasti ochrany práce;

1.10. v tejto súvislosti **navrhuje**, aby článok 48 návrhu Komisie zahŕňal okrem chráneného zamestnania aj „sociálne podniky zamerané na pracovnú integráciu“, v ktorých aspoň 30 % stálych zamestnancov pochádza zo znevýhodnených skupín;

1.11. **považuje** ustanovenia týkajúce sa finančných sprostredkovateľov za užitočné v tom zmysle, že sa usilujú nájsť rovnováhu medzi umožnením účinného využívania finančných nástrojov prostredníctvom finančných sprostredkovateľov a predchádzaním narušeniu hospodárskej súťaže tým, že sa v tomto procese daným inštitúciám ponechá nadmerná pomoc. Výbor poukazuje na to, že skúsenosti získané počas pandémie ochorenia COVID-19 preukázali dôležitú úlohu, ktorú môžu finanční sprostredkovatelia zohrávať pri rýchlom a efektívnom poskytovaní podpory podnikom.

2. Úvod a súvislosti

2.1. Európska komisia začala 25. februára 2026 verejnú konzultáciu o dlho očakávanom návrhu revízie všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, v súčasnosti nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 ([2]).

([1]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2630 zo 16. decembra 2025 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu a ktorým sa zrušuje rozhodnutie 2012/21/EÚ (Ú. v. EÚ L, 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj).

([2]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

2.2. Ako je známe, vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách sa konkrétne kategórie štátnej pomoci vymedzujú ako zlučiteľné s pravidlami EÚ, ak spĺňajú určité podmienky, a oslobodzujú sa od povinnosti oznamovať ich Komisii na účely predchádzajúceho schválenia.

2.3. Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách teda umožňuje členským štátom poskytovať pomoc rýchlo a efektívne za predpokladu, že sú dodržané podmienky obmedzujúce narušenie hospodárskej súťaže na jednotnom trhu. Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách v súčasnosti predstavuje právny základ pre približne 69 % všetkých opatrení štátnej pomoci poskytovanej v EÚ ([3]).

2.4. Celkovým cieľom Komisie je zjednodušiť a zefektívniť všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách znížením administratívnej záťaže a zavedením obmedzenejšej štruktúry, ktorá bude zrozumiteľnejšia tak pre orgány poskytujúce pomoc, ako aj pre príjemcov.

2.5. Cieľom návrhu Komisie je takisto zosúladiť všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách so súčasným sociálnym, trhovým a technologickým vývojom a poskytnúť väčšiu flexibilitu pri navrhovaní opatrení pomoci a zároveň zabezpečiť právnu istotu.

2.6. V tejto súvislosti Komisia vyzvala členské štáty a všetky ostatné zainteresované strany, aby urýchlene predložili svoje pripomienky k návrhu znenia s konečným cieľom prijať nové všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, ktoré nadobudne účinnosť 1. januára 2027 po uplynutí platnosti súčasného všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách na konci roka 2026.

2.7. V ďalších bodoch by EHSV chcel v mene európskych podnikov a občianskej spoločnosti prispieť k prebiehajúcej revízii všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

3. **Všeobecné a konkrétne pripomienky**

3.1. EHSV víta dlho očakávaný návrh Komisie na modernizáciu všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. Výbor podporuje celkové ciele revízie, najmä rozšírenie rozsahu vyňatých kategórií pomoci, zjednodušenie regulačného rámca, jeho prispôsobenie meniacim sa hospodárskym, sociálnym a technologickým podmienkam a sprehľadnenie pravidiel týkajúcich sa výnimiek v oblasti štátnej pomoci.

3.2. EHSV zdôrazňuje, že rozsiahle predbežné konzultácie Komisie o všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách boli mimoriadne užitočné. Takéto konzultácie zvyšujú transparentnosť a poskytujú zainteresovaným stranám príležitosť vyjadriť svoje názory a očakávania, čo je obzvlášť dôležité vzhľadom na to, že všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách je nariadením Komisie.

3.3. EHSV zdôrazňuje, že všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách v súčasnosti slúži ako právny základ pre väčšinu opatrení štátnej pomoci poskytovaných v rámci jednotného trhu. Vzhľadom na túto ústrednú úlohu je nevyhnutné zefektívniť a zjednodušiť všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách v súlade s výsledkami konzultácií. Z týchto údajov skutočne vyplýva, že 35,79 % respondentov vyzvalo na zníženie byrokracie a 40,90 % požadovalo zlepšenie zrozumiteľnosti a používateľskej ústretovosti rámca všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

3.4. EHSV sa domnieva, že návrh vytvára primeranú rovnováhu medzi inováciami a kontinuitou. Hoci sa v revidovanom znení zavádza množstvo nových prvkov a aktualizácií politík, zachováva sa v ňom základná štruktúra a logika systému skupinových výnimiek, prostredníctvom ktorých Komisia v posledných rokoch schválila určité kategórie štátnej pomoci. Výbor oceňuje schopnosť revidovaného rámca prispôsobiť sa novým politickým prioritám, všeobecným politickým cieľom a vznikajúcim sociálnym potrebám a súčasne zachovať právnu istotu a spravodlivú hospodársku súťaž medzi podnikmi. Zabezpečenie toho, aby sa väčšia flexibilita zároveň spájala s ochrannými opatreniami proti rozdielnym vnútroštátnym postupom, by prispelo k zachovaniu rovnakých podmienok.

([3]) Tlačová správa Komisie, 26. februára 2026, Komisia vyzýva na predloženie pripomienok k návrhu nového všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách pre štátnu pomoc.

3.5. EHSV osobitne víta silný dôraz na zjednodušenie, keďže sa domnieva, že je v súlade so širšími cieľmi Komisie znížiť byrokraciu a náklady podnikov na dodržiavanie predpisov. V tejto súvislosti výbor víta rozsiahlejšie využívanie tzv. zjednodušeného vykazovania nákladov, ako sú paušálne sadzby, jednotkové náklady a jednorazové platby, ktoré môžu výrazne znížiť administratívnu záťaž orgánov poskytujúcich pomoc aj príjemcov a zároveň zachovať primerané záruky využívania verejných zdrojov.

3.6. EHSV konštatuje, že hoci sa revidovaným znením zavádzajú dôležité zjednodušenia, nariadenie je naďalej rozsiahle, zložité a technicky náročné. Z tohto dôvodu by Komisia a členské štáty mali primerane investovať do odbornej prípravy a budovania kapacít vnútroštátnych, regionálnych a miestnych správnych orgánov, najmä tých, ktoré sa venujú podpore podnikania len čiastočne, aby tak bolo viac verejných orgánov schopných v plnom rozsahu využívať príležitosti, ktoré ponúka všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, a aby sa predišlo nadmernému spoliehaniu sa na jednoduchšie a menej zaťažujúce pravidlá *de minimis*.

3.7. EHSV podporuje vypracovanie usmerňovacieho dokumentu, ktorý bude sprevádzať revidované všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách, ako to navrhuje Komisia. V ideálnom prípade by takýto dokument mal mať formu právneho textu s poznámkami a mal by byť prakticky využiteľný tak pre poskytovateľov pomoci, ako aj pre príjemcov, najmä pre MSP, ktoré môžu mať obmedzené administratívne kapacity. Výbor sa domnieva, že takýto dokument by sa mal pravidelne aktualizovať, aby odrážal konkrétny vývoj vo vykonávaní a príslušnú judikatúru Európskeho súdneho dvora. EHSV tiež vyzýva Komisiu, aby uskutočnila verejnú konzultáciu o návrhu plánovaného usmerňovacieho dokumentu pred jeho oficiálnym uverejnením.

3.8. Výbor sa domnieva, že rozšírenie všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách na odvetvie poľnohospodárstva je dôležitou inováciou. Výbor zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť primeranú koordináciu medzi všeobecným nariadením o skupinových výnimkách a osobitnými pravidlami podľa nariadenia o skupinových výnimkách v poľnohospodárstve. Cieľom je zaručiť konzistentnosť a právnu zrozumiteľnosť pre verejné orgány a hospodárske subjekty a zároveň zabrániť neoprávnenej kumulácii pomoci.

3.9. EHSV považuje uznanie „sociálnych podnikov“ v revidovanom rámci za mimoriadne pozitívny vývoj, ktorý je v súlade s akčným plánom Komisie pre sociálne hospodárstvo a odporúčaním uvedeným v správe Enrica Lettu. Výbor víta skutočnosť, že sociálne podniky sú v časti venovanej vymedzeniam pojmov, ako aj v širšom texte uznané za potenciálnych príjemcov dodatočnej podpory, čo odráža ich osobitnú úlohu a poslanie. EHSV však konštatuje, že s cieľom maximalizovať potenciál tejto inovácie a zosúladiť ju s ostatnými iniciatívami Komisie by sa vo vymedzení pojmu „sociálny podnik“ malo použiť rovnaké znenie ako v akčnom pláne EÚ pre sociálne hospodárstvo, v ktorom sa vymedzujú požiadavky na identifikáciu „subjektov sociálneho hospodárstva“.

3.10. EHSV konštatuje, že začlenenie „sociálnych podnikov“ do rôznych opatrení namiesto ich obmedzovania na samostatnú časť je v súlade s riadnym uznaním ich prínosu v rámci širšieho hospodárstva. Výbor takisto víta výslovné uznanie štrukturálnych „zlyhaní trhu“, ktoré ovplyvňujú prístup sociálnych podnikov k finančným prostriedkom.

3.11. EHSV poukazuje na to, že začlenenie ustanovení na podporu sociálneho a cenovo dostupného bývania je plne v súlade so súčasnými politickými prioritami EÚ v tejto oblasti. V tejto súvislosti výbor zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súlad medzi týmito ustanoveniami a nedávnou prácou Komisie v oblasti sociálneho bývania v kontexte rozhodnutia (EÚ) 2025/2630 zo 16. decembra 2025, ktorým sa nahrádza rozhodnutie 2012/21/EÚ o službách všeobecného hospodárskeho záujmu.

3.12. EHSV sa domnieva, že pozornosť venovaná zvyšovaniu úrovne zručností a rekvalifikácii pracovníkov podľa článku 44 návrhu je obzvlášť pozitívnym aspektom revízie všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, čo je v súlade s účinným „sociálnym trhovým hospodárstvom“, ako sa stanovuje v zmluvách. EHSV však vyjadruje obavy v súvislosti s článkom 44 ods. 3, pretože sa ním môže neprimerane obmedziť možnosť poskytovať pomoc na odbornú prípravu, ktorú sú podniky povinné poskytovať, aby splnili vnútroštátne požiadavky. EHSV preto navrhuje vypustiť článok 44 ods. 3, pretože by sa tým uľahčil prístup k finančnej podpore na takúto odbornú prípravu a posilnili by sa stimuly pre priemyselné odvetvia, aby investovali do zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie.

3.13. EHSV sa domnieva, že zvýšená podpora znevýhodnených pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách slúži hodnotnému cieľu podporovať plnú a bezpodmienečnú účasť týchto skupín na trhu práce. Skúsenosti sociálnych podnikov v oblasti opätovného začlenenia na trh práce sú dôkazom potenciálu sociálneho hospodárstva v oblasti sociálneho začlenenia a začlenenia zraniteľných skupín do zamestnania, čo by sa malo odraziť v konkrétnych podporných opatreniach. Pokiaľ ide o vzťah medzi všeobecným nariadením o skupinových výnimkách a zamestnanosťou, EHSV podčiarkuje, že prijímajúce podniky by mali dodržiavať kritériá sociálnej zodpovednosti.

3.14. EHSV sa domnieva, že možnosť poskytnúť pomoc podnikom v ťažkostiach za určitých obmedzených okolností v rámci všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách predstavuje v porovnaní s tradičným prístupom pozitívny vývoj. V rámci tohto prístupu sa takáto podpora vo všeobecnosti považovala za výrazne narúšajúcu hospodársku súťaž, pričom pomoc bolo možné poskytnúť iba na základe osobitného právneho rámca pre pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu. Navrhované výnimky sú naďalej primerane obmedzené, no EHSV oceňuje, že sa môžu uplatňovať na podporu „inovačných podnikov“ so silným potenciálom rastu, ktoré v počiatočných fázach čelia ťažkostiam. Hoci sa v návrhu všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách kladie naďalej veľký dôraz na výskum a vývoj v počiatočnej fáze, oblasť podpory rozširovania technológií, ako sú pilotné zariadenia a priekopnícke priemyselné zariadenia, je už menej výrazná. EHSV preto navrhuje vytvoriť osobitnú kategóriu alebo rozšíriť existujúce kategórie na financovanie priemyselných demonštračných projektov.

3.15. EHSV sa domnieva, že ustanovenia týkajúce sa finančných sprostredkovateľov sú užitočné v tom zmysle, že sa usilujú nájsť rovnováhu medzi umožnením účinného využívania finančných nástrojov – ako sú záruky, úvery a kapitálové injekcie – prostredníctvom finančných sprostredkovateľov a predchádzaním narušeniu hospodárskej súťaže tým, že sa týmto inštitúciám ponechá nadmerná pomoc v prípadoch, keď sa podieľajú na prideľovaní štátnej pomoci príjemcom. Výbor poukazuje na to, že skúsenosti získané počas pandémie ochorenia COVID-19 preukázali dôležitú úlohu, ktorú môžu finanční sprostredkovatelia zohrávať pri rýchlom a efektívnom poskytovaní podpory podnikom.

3.16. EHSV víta zjednodušenie pravidiel týkajúcich sa pomoci na infraštruktúru – vrátane vytvorenia jednej kapitoly, ktorá by zahŕňala rôzne typy infraštruktúry – ako mimoriadne pozitívny krok. Výbor zdôrazňuje, že miestna infraštruktúra môže mať zásadný význam pre posilnenie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu na miestnej úrovni v súlade s odporúčaniami uvedenými v správe Enrica Lettu o význame zabezpečenia práva ľudí zotrvať a žiť na mieste v rámci EÚ podľa svojho výberu.

3.17. EHSV sa v rovnakom duchu domnieva, že všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách by malo dôslednejšie odrážať trvalé územné obmedzenia spojené s ostrovným charakterom a odľahlosťou vzhľadom na existujúce uznávanie územných osobitostí v kontexte regionálneho rozvoja. Výbor sa preto domnieva, že je potrebný prispôsobivejší rámec regionálnej pomoci, ktorý umožní väčšiu flexibilitu pri kumulácii pomoci, vyššiu intenzitu pomoci a vhodnejšie kompenzačné mechanizmy pre náklady súvisiace s ostrovným charakterom.

3.18. EHSV má záujem lepšie pochopiť, ako by sa všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách mohlo v budúcnosti vyvíjať, ako sa uvádza v návrhu, s cieľom zabezpečiť konzistentnosť a koordináciu medzi všeobecným nariadením o skupinových výnimkách a budúcim viacročným finančným rámcom (VFR). Podľa vlastných slov Komisie je cieľom viacročného finančného rámca dosiahnuť „plynulé prepojenie fondov EÚ a národných fondov“. Lepšie zosúladenie pravidiel štátnej pomoci a finančných nástrojov EÚ, najmä Európskeho fondu pre konkurencieschopnosť, by umožnilo efektívnejšie využívanie vnútroštátnych finančných prostriedkov a finančných prostriedkov EÚ na plnenie priorít a strategických cieľov EÚ, pričom by sa na dosiahnutie spoločných a strategických dlhodobých cieľov využívali zdroje EÚ aj vnútroštátne zdroje.

3.19. EHSV zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súlad a koordináciu medzi pravidlami štátnej pomoci a priemyselnou politikou EÚ, aby sa zabránilo strate produktivity a fragmentácii na jednotnom trhu. Výbor v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby vytvorila nástroje, ktoré by zahŕňali väčšiu koordináciu na úrovni EÚ s cieľom minimalizovať nesprávne prideľovanie a zvýšiť produktivitu a zároveň zvýšiť integráciu hospodárstiev krajín EÚ ([4]).

([4]) Pozri bod 3.3.3 stanoviska EHSV (Ú. v. EÚ C, C/2025/1182, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1182/oj).

3.20. Na záver EHSV vo všeobecnosti zdôrazňuje, že štátna pomoc poskytnutá podnikom a vyňatá z pôsobnosti všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách by mala zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi podnikmi na jednotnom trhu a zároveň zostať v súlade s ochranou kvalitných pracovných miest a práv pracovníkov. EHSV v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby prehodnotila opatrenie podľa článku 24 návrhu (týkajúceho sa pomoci vo forme zvýhodneného zaobchádzania s odmeňovaním vo forme zamestnaneckých opcií alebo warrantov) a zaistila jeho súlad s pracovnoprávnymi predpismi, právami pracovníkov a vnútroštátnymi pravidlami týkajúcimi sa miezd a sociálneho zabezpečenia.

V Bruseli 17. júna 2026

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Séamus BOLAND